

Búcsúzás Prof. Dr. Ruzsonyi Péter bv. dandártábornoktól

A *Magyar Rendészet* szerkesztőbizottsága és szerkesztősége fájdalomtól megtört szívvel búcsúzik Prof. Dr. Ruzsonyi Péter bv. dandártábornok prodékán úrtól, szerkesztőbizottságunk korábbi elnökétől.

Elhunyt munkatársunk, barátunk emléke előtt tisztelegve, változtatás nélkül közöljük egyetemünk és a Büntetés-végrehajtási Szervezet nevében, végső nyugalomra helyezésekor elhangzott búcsúbeszédeket.

Tisztelt gyászoló család!

Barátok, ismerősök, munkatársak!

Az elmulás – legyen bármennyire is törvényszerű következménye a keletkezésnek és az életnek – mindig megrendítő és fájdalmas. Rokonunk, barátunk, ismerősünk, munkatársunk halálakor még inkább így van ez, mert a végső elköszönés nem általános. Szól valakihez. Egyvalakihez. Ahhoz, aki része volt életünknek, s akihez mi is tartoztunk. Akinek a léte, személyisége, megnyilvánulásai, munkássága valóság volt.

Mélyen megrendülve, a végső tiszteletadás szomorú kötelességét teljesítve állunk Prof. Dr. Ruzsonyi Péter büntetés-végrehajtási dandártábornok, tanszékvezető egyetemi tanár, büntetés-végrehajtási főtanácsos, köztisztviselőben álló kollégánk és szeretett barátunk ravatalánál.

A Belügyminisztérium, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem, a Rendészettudományi Kar vezetése és valamennyi munkatársa, valamint a Kar – tábornok úr által 23 évig vezetett – Büntetés-végrehajtási Tanszékének kollektívája nevében búcsúzom. Tábornok úr, Péter átlépte a földi élet határait, és átadta a helyét az emlékezésnek. Nemcsak őt veszítettük el, de mi is kevesebbek lettünk. Kiszakadt belőlünk egy rész, hogy soha nem gyógyul hege figyelmeztessen: addig kell szeretnünk egymást, amíg lehet.

Tudtuk, hogy Péter hónapok óta türelemmel viseli súlyos betegségét, halálának híre mégis megrendített valamennyiünket, akik most itt vagyunk, de megrendítette azokat is, akik országszerte ismerték, szerették, tisztelték, becsülték, de most nem lehetnek itt.

Péter! Hiányozni fog életünkből nyitott, mindig jókedvet és optimizmust sugárzó egyéniséged, feltétel nélkül elismert, tiszteletet érdemlő szellemiséged, páratlan odaadással ötvözött szakmai tudásod, vezetői gondoskodásod.

Még 1999-ben elődöd, Lőrincz tanár úr OPK-ra távozásával megüresedett a Rendőrtiszti Főiskola Büntetés-végrehajtási Tanszékének vezetői széke. Ebben az időben már a MAB elvárása volt, hogy a tanszékvezetők fokozatosok legyenek. Elnézést kérek a személyes jellegű megjegyzésért, de ebben az időszakban ismerhettelek meg. Többkörös egyeztetéseket folytattunk, hogy ki pályázhatna, ki lehetne alkalmas – tudományos fokozattal rendelkező – jelölt. Talán a csillagok szerencsés állásának is köszönhető, de Te éppen 1999 tavaszán védted meg summa cum laude minősítéssel doktori disszertációd, és Tari tábornok úr ajánlását figyelembe véve leültünk Veled egy tájékoztató, ismerkedő megbeszélésre. Első látásra is szimpatikus,

¹ Dr. Blaskó Béla r. vezérőrnagy CSc/PhD egyetemi tanár, Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Büntetőjogi Tanszék. E-mail: blasko.bela@uni-nke.hu

közvetlen, jó humorérzékű, a szakmában jártas ember benyomását keltette. Vezetőtársaimmal egyöntetűen arra a megállapításra jutottunk, Te vagy a mi emberünk. Utólag bevallhatom, hogy volt olyan kolléga, aki megjegyezte, csak az a kár, hogy nem vagy jogász. Aztán a főiskolai, majd egyetemi évek alatt több vezetői szinten is szolgáltál, és bebizonyosodott, hogy de jó is, hogy nem vagy jogász.

Pedagógus voltál. A szó legnemesebb értelmében. Tanítottál – 2006-tól habilitált doktorként, 2009-től már kinevezett egyetemi tanárként –, és hol kisebb, hol nagyobb kollektívát vezettél. De tanszékvezetőként és a Kart két cikluson át irányító dékánként is úgy vezettél, hogy közben nemcsak a hallgatókat, hanem minket is tanítottál.

Már az Egyetem, valamint a Kar létrehozásának időszakában jelentős szerepet vállaltál az ideiglenes Szenátus munkájában. Azok közé tartoztál, akik – a szkeptikus kollégákkal szemben – egyértelműen és cselekvő módon kiálltak az egyetemmé válás ideája mellett. A dékáni ciklusaid alatt – többek között úgy is, mint az egyetem Szenátusának tagja, a Kari Tanács elnöke, valamint az egyetemi Habilitációs Bizottság tagja – aktív, alakító szerepet vállalva, fáradságot nem ismerve, jelentős szellemi és fizikai energiákat fektettél abba, hogy az immár több mint tíz éve prosperáló NKE és a Rendészettudományi Kar mindazokat az eredményeket magáénak mondhatta, ahová máig eljutottunk.

Kedves Péter! Lehettem az RTF főigazgatójaként a főnököd, majd később, amikor az RTK oktatási dékánhelyettese voltam Te lettél az én főnököm. De akárhogy is fordult a dolog, büszke vagyok arra, hogy azok közé tartozhattam, akik barátként tisztelhattunk Téged, amit a korrekt vezetői magatartásod mellett megalapozott az is, hogy kitűnő kapcsolatot ápoltál munkatársaidal, kollégáiddal a magánéletben is. Többször élvezhattuk a házadban bográcsozás közben a vendégszereteted. Akik ismertek, tudják, állat- és természetbarátként éltél. Bizony kicsit irigykedtünk rád Mollyért, gyönyörű magyar vizsláért, amely annak idején nap mint nap elkísért a hegyre. Szeretted a vizet, és kismotoros hajóddal többször hajóztunk a Dunán. De felfelé is törekedtél, voltál siklóernyős, majd mikor ezt abbahagytad, a repülés irányába fordultál. Több órát töltöttünk a levegőben, és kettőnket talán ez hozott igazán közel egymáshoz. Már nagybetegen feküdtél, és nem tudhattam, hogy az lesz legutolsó telefonbeszélgetésünk, amelyet – reménykedve – azzal zártuk, hogy csak jöjjön már a jó idő, és megyünk repülni.

Péter! Neked megadatott, hogy a jól végzett munka örömevel tekints végig a büntetés-végrehajtás országos és megyei vezetőinek során, hiszen szinte valamennyien a Te tanítványaid is voltak. Szerencsés az a tanár, oktató, pedagógus, aki megérheti volt diákjainak kimagasló sikereit. A büntetés-végrehajtás több száz tisztje tekinthetett tanító és nevelő mesterének. Tudtad jól, hogy tanítani szavakkal is lehet, de nevelni csak példamutatással. Mindenkor igyekeztél szakmai és emberi tudásod legjavát adni, és nem kaptál olyan feladatot, amelyet szívós akarattal sikerre ne vittél volna. Szakmai tudásod, óriási tapasztalatod ellenére sosem tekintettél egyetlen megbízást sem rutinfeladatnak. Mindig alaposan felkészültél. Munkádban

igényes és következetes voltál. Hittél abban, amit csinálsz. Tudtad, hogy munkád gyümölcseit nem Te fogod leszüretelni, de vetettél, hogy mások arathassanak.

A neveléstudomány, valamint a rendészettudomány területén kifejtett tudományos tevékenységed követésre méltó. Cselekvő részese voltál több tudományos testület, bizottság munkájának. Így többek között tagja voltál:

- a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Kutatási Tanácsának mint a Társadalomelméleti Kollégium elnöke,
- törzstagja és témakiírója voltál a Kari Tudományági Doktori Tanácsnak, illetve
- oktatója a Hadtudományi Doktori Iskolának.

Témavezetői tevékenységed eredményességét doktori fokozatot szerzett hallgatóid is jelzik.

Tagja voltál a Magyar Tudományos Akadémia köztestületének.

Aktív tevékenységet fejtettél ki:

- a Belügyi Tudományos Tanács,
- az MTA Büntetés-végrehajtási Jogi Albizottság,
- a Magyar Börtönügyi Társaság munkájában,
- az Országos Doktori Tanács és
- az Európai Börtönnevelési Társaság tagjaként is.

Évekig jegyezted szerkesztőbizottsági elnökként a *Magyar Rendészetet*, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem rendészettudományi szakmai folyóiratát.

Az utóbbi évtizedekben keresett és kedvelt előadója voltál jelentős számú nemzetközi és honi tudományos konferenciának, de gyakran tettél eleget vendégprofesszori meghívásoknak is.

Nagyszámú – sokat hivatkozott, idézett – tudományos közlemény szerzője voltál, és több monográfiád is megjelent. Tudományos műveid is letéteményesei annak, hogy mindig számontartanak a neveléstudományok és a rendészettudomány jeles művelőinek sorában.

Szólnom kell arról is, hogy az eltelt több mint két évtized alatt olyan tanszéket építettél – akár a fokozatos oktatók számát is tekintve –, amely példaképpül szolgálhat a Kar több tanszéke számára is. Mintegy atyai támogatásoddal felnőtt a tanszéken egy fiatal tudósgeneráció, akik – bizton állíthatom – továbbviszik örökségedet.

Oktatói, tudományos, kutatói tevékenységed számos elismerés övezte. Birtokosa vagy többek között:

- a legmagasabb büntetés-végrehajtási szakmai elismerésnek, a Tauffer Emil-díjnak;
- a Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett arany fokozatának;
- a Szent György-érdemjel belügyminisztériumi kitüntetésnek;
- a belügyi ágazatban végzett kiváló tudományos munka elismeréséül a Szabó András-éremnek;

- tavasszal pedig megkaptad a Nemzeti Közszerológati Egyetem Aranyérmét, amelynek indokolását idézem: „A kitüntetéssel a Rendészettudományi Kar érdekében végzett kiemelkedő vezetői tevékenysége iránti elismerésünket fejezzük ki. Szakmai felkészültsége, az oktatás és képzés területén szerzett több évtizedes tapasztalata, valamint a tudományos életben betöltött szerepe nagymértékben hozzájárult a Nemzeti Közszerológati Egyetem elismertségének növeléséhez és gazdagításához.”

Péter! Valamennyien jól tudjuk, hogy az emberi élet véges, hogy az elmúlás elkerülhetetlen, hogy a halál kegyetlen törvénye ellen semmit sem tehetünk.

Mégis, hogy ez most bekövetkezett, nagy fájdalmat okoz számunkra a felismerés, hogy utoljára szólhatunk Hozzád, és Te már nem válaszolsz nekünk.

A szeretteid, a barátaid mellett a volt munkatársak, beosztottak, tanítványok és tisztelőid közül is számosan eljöttek, hogy végső tiszteletadásukat tegyék ravatalodnál.

Egyéniségedre gondolunk, Rád, aki tanszékvezetőként és dékánként, minden munkakörödben rendkívül fontosnak tartottad, hogy többet, még többet tegyél. Mindig sugárzott belőled a megalapozott, példamutató hivatástudat. Ötleteiddel, megfontolt javaslataiddal, kezdeményezéseiddel sokat tettél a büntetés-végrehajtási szolgálat és hivatás elismertetéséért, megbecsüléséért, a Rendőrtiszti Főiskola, majd a Nemzeti Közszerológati Egyetem, a Rendészettudományi Kar, illetve tanszéked közösségéért, különösen tanítványaidért.

Élethivatásodnak a büntetés-végrehajtási pályát választottad. Tárgyismereted, szakmai műveltséged, tudományos felkészültséged gyakorlati tapasztalatod meggyőző volt. Rendet tartottál, nemcsak a tárgyak világában, hanem a gondolatok között és az emberi kapcsolataidban is. Jól tudtad, hogy az engedékenység rendet nem teremt, ezért, ha kellett, szigorú is tudtál lenni. Ha a körülmények úgy diktálták, ütközést is vállaltál, de ha bárki bajba került, nyugodtan fordulhatott Hozzád a megoldás keresésében. Segítségedben, valamint kompromisszumkésztségedben mindig bízhattunk.

Tisztelt Dandártábornok Úr, Drága Péter! Pályafutásod során voltak könnyebb és sikeresebb, de nehéz időszakok is. Szolgáltál, de nem voltál szolga.

Nagy munkabírású, jó nevelő, a feladatokat magas szinten megoldó, széles területen jártas, igényes vezető, tudós és pedagógus voltál. Az egyszerűség, a derű, az egyenesség jellemezte életedet.

Nem törekedtél hírnévre, dicsőségre, bár megmutattad magad, hogy mások követhessenek. A kötelesség teljesítésében sokunknak példát mutattál. Keményen dolgoztál, tiszta szívvel szerettél, küzdelmes utadat megjárva vívtad harcaidat. Második dékáni ciklusod leteltével joggal gondolhattad, hogy néhány dédelgetett terved megvalósításának nekiláthatsz. Most már tudjuk: rövid idő adatott számodra, de tudjuk azt is, hogy így is tartalmas emberi életet éltél.

Lehetetlen most szólni mindarról a szeretetről, megbecsülésről, amit érzünk az irányodba. Nincsenek szavak, amelyekkel bánatunkat kifejezhetnénk. Mégis oly

sok mindent szeretnék még elmondani, de jól tudom ez már lehetetlen. Szavaink a szívünkbe fagynak, megdermednek.

Kedves Péter! A sors által Neked szánt, igen rövid időd lepergett. Most, akik itt állunk körülötted, elköszönünk Tőled, búcsút intünk. Valamennyien Rád gondolunk. Felvillan mosolygós arcod, egy pillanatra visszanézel, majd rövidesen elindulsz immáron végső utadra.

Búcsút intenek szeretteid, barátaid, ismerőseid. Elköszönök Tőled a Belügyminisztérium, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem, valamint a Rendészettudományi Kar, a Tanszéked, továbbá az együttműködő partnerintézmények vezetői, oktatói, munkatársai, valamint a kollégáid és tisztelőid nevében!

Végtelenül tisztelt Dr. Ruzsonyi Péter dandártábornok úr, drága Péter! Életedben oly sok parancsot hajtottál végre; nincs többé parancs, csak kérés, az egyetlen, az utolsó:

nyugodj békében!

CSÉRI Zoltán bv. dandártábornok²

Tisztelt gyászoló család!

Tisztelt előljárók, kollégák!

Kedves rokonok, barátok, ismerősök!

A büntetés-végrehajtási szervezet volt és jelenlegi személyi állománya nevében megrendülten és mély tisztelettel – a család gyászában osztozva – hajtok fejet Professzor Dr. Ruzsonyi Péter bv. dandártábornok, prodékán, tanszékvezető egyetemi tanár emléke előtt.

Ibsen gondolatait idézve: „Derék szokás és emberi, a sírnál állva visszatekinteni az elhunyt életére.”

Visszatekintünk mi is most, amikor egy tartalmas, szorgos, becsületes életnek vetett véget a könyörtelen halál. Ismét rádöbbenünk, hogy milyen gyakran kell átélnünk az elmúlást, hiszen minden barátunkban, munkatársunkban önmagunk egy részét veszítjük el.

Nehéz, nagyon nehéz megfogalmazni a búcsú szavait, a felfakadó keserűség elnyom minden mást. Hiába tudjuk az eszünkkel, hogy az élethez tartozik a halál is, hiába értjük értelemmel, hogy a természet törvényei nem engednek kivételt, a szívünk, lelkünk nem akarja elfogadni a kérérlhetetlen ténytet.

Kedves munkatársunk népművelés-testnevelés szakon tanárként diplomázott, talán ennek is köszönhető, hogy hihetetlen energia és kitartás hajtotta előre. Élete során mindig magasabbra tette a lécet.

Diplomaszerzés után, 1983. szeptember 1-jétől nevezték ki a Budapesti Fegyház és Börtön polgári állományába, nevelői munkakörbe, majd a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságán folytatta pályafutását.

1985-ben kinevezték a büntetés-végrehajtás hivatásos állományába, hadnagy rendfokozatba, főelőadónak.

Ténykedése során az első olyan sajtóért is felelős munkatársa volt a Büntetés-végrehajtásnak, aki nyitottabbá tette a külvilág felé a szervezetet.

Lépésről lépésre haladt a tudományos munka felé, ennek első állomásaként okleveles pedagógia szakos előadó diplomát szerzett, majd neveléstudományból summa cum laude PhD-fokozatot vehetett át az Eötvös Loránd Tudományegyetemen.

1999. november 1-jei hatállyal vezényelték a Rendőrtiszti Főiskola állományába, és megbízták a Büntetés-végrehajtási Tanszék tanszékvezetői feladatainak ellátásával.

² Cséri Zoltán bv. dandártábornok, büntetés-végrehajtási főtanácsos, Pálhalmi Agrospeciál Kft. ügyvezető igazgató.

Ezzel egy időben kinevezték főiskolai docenssé, és előléptették alezredesi rendfokozatba.

2003. július 1-jei hatállyal főiskolai tanárrá nevezték ki, tanszékvezetői megbízása változatlanul hagyása mellett.

2005-ben vendégoktatóként vezényelték a Máltai Egyetemre.

2006-ban kinevezték a Rendőrtiszti Főiskola Büntetés-végrehajtási Tanszék tanszékvezetőjévé, és még ebben az évben habilitált doktor címet szerzett.

2009. március 1. napjával egyetemi tanárként folytatta szolgálatát.

Érdemei elismeréseként 2012. szeptember 8-ai hatállyal Magyarország köztársasági elnöke kinevezte büntetés-végrehajtási dandártábornokká.

Kétszer is ellátta a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar dékáni munkakörét, először 2012–2015, majd 2018 és 2021 között.

A közel négy évtizedes munkássága alatt a legmagasabb kitüntéseket érdemelte ki.

Kiemelkedő munkájáért, többek között megkapta a Közbiztonsági Érem arany fokozatát, a Kiemelkedő Tudományos Munkáért emlékérmét (2005), az Emberi Jogokért emlékplakettet (2006), a főtanácsosi címet (2008), valamint a Tauffer Emil-díjat (2009), de tulajdonosa a Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett arany fokozatának (2010) és a Szent Adorján-Érdemjelnek (2020) is.

60. születésnapja alkalmából belügyminiszter úr dísztör emléktárgyat adományozott részére, valamint idén márciusban a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Aranyérme kitüntetésben részesült.

Diákjai úgy jellemezték, hogy öröm volt az előadásaira járni, mert azok mindig jó hangulatban teltek, és azt interaktív oktatás jellemezte, valamint rendkívül sok gyakorlati tapasztalattal rendelkezett, amelyet át is adott.

Munkatársai emberségét emelték ki. A kompromisszumokra törekvés jellemezte, egyensúlyt tartott fenn a kollégák között, a feladatokat a képességek figyelembevételével osztotta el. Igazi közösséget épített maga körül. Péter sokféleképpen látta a világot és az embert: reálisnak, titokzatosnak, egyszerűnek és megfjejhetetlennek. De egy pillanatra sem szunnyadt el benne az együttérzés és a javítani akarás szándéka.

Bizonyos keretek között teret engedett a tanári szabadságnak, illetve biztatta munkatársait az oktatással kapcsolatos innovatív elképzelésekre.

A testület iránti elkötelezettsége és töretlen hűsége megkérdőjelezhetetlen, szakmai sikerei és eredményei elévülhetetlenek, a pályafutása során kötött igaz barátságok pedig széttéphetetlenek lettek. Akik ismerték, tisztelték tudását, kitarását, egyszerűségét, szerették közvetlenségét, nyitott és kedves személyiségét, áldozatkészségét és elhivatottságát.

Előadói készségét felkészültségét és az emberekre gyakorolt hatását mi sem mutatja jobban, mint hogy néhány évvel ezelőtt egy katonai-rendvédelmi hagyományörző egyesületbe hívtam előadónak. Az előadás címe *Világok börtöne, börtönök világa* volt. Az előadás időtartama 45 perc lett volna, de amíg máskor éppen elég ez az idő a jelenlévőknek, Péterre még másfél óra után is záporoztak a kérdések

elragadó előadásmódja, felkészültsége miatt, és az előadás után is lelkes társaság vette körül, hogy ossza meg velük tapasztalatait.

Professzor Dr. Ruzsonyi Péter bv. dandártábornokot a rendvédelmi szervek szolgálatában nyújtott kimagasló teljesítményét, töretlen életpályáját, valamint vitathatatlan emberi és vezetői nagyságát elismerve a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoka a Büntetés-végrehajtási Szervezet halottjává nyilvánította.

Tisztelt Tábornok úr, Kedves Péter!

„Mi mindig búcsúzunk,
Este a naptól,
reggel az éjtől,
csönddel a szótól,
hanggal a csöndtől.
Mi mindig búcsúzunk.
Itt és Most örökre búcsúzunk.”

Hamvaitat befogadja az anyaföld, a búcsú és a gyász ideje egyszer lejár, de emlékeinkben velünk maradsz.

Örök álmod legyen könnyű, nyugodj békében!